

Jaarverslag 2018 - Vereniging voor Natuur- en Vogelbescherming Noordwijk

De Vereniging voor Natuur- en Vogelbescherming Noordwijk (VNVN) wil de prachtige, maar ook kwetsbare natuurgebieden en landgoederen rondom Noordwijk behouden en iedereen de mogelijkheid bieden er meer over te leren en ervan te genieten.

Om dit te bereiken doen we onderzoek, organiseren we educatieve activiteiten, geven we informatie over de natuur en behartigen we de belangen van de natuur in Noordwijk en omgeving. Daarnaast vinden wij ook de sociale functie van onze vereniging zeer belangrijk: gezamenlijk dingen ondernemen en van elkaar leren.

Bestuur

Het bestuur is in 2018 tien keer bij elkaar gekomen. De samenstelling van het bestuur veranderde in maart 2018. Jaap Eisenga nam na 3 jaar afscheid als voorzitter. Omdat het bestuur er nog niet in geslaagd was een geschikte opvolger te vinden, was hij bereid de functie ad interim te vervullen, totdat een nieuwe voorzitter was gevonden. Aan het eind van het verslagjaar diende zich een kandidaat aan

Jaap neemt afscheid met het voorlezen een gedicht - foto: GH

in de persoon van Gab de Croock. Interim-voorzitter Jaap Eisenga werd tijdens de vrijwilligersavond in november bedankt voor zijn voorzitterschap, waarin de viering van het vijftigjarig jubileum in 2016 het hoogtepunt vormde. Het bestuur nam tijdens de jaarvergadering in maart ook afscheid van Anneke Swanen, die na negen jaar haar taken overdroeg aan Annelies Marijnissen. Anneke werd door scheidend voorzitter Jaap Eisenga bedankt voor haar jarenlange inzet. Petra Sonius stelde zich herkiesbaar voor een periode van drie jaar.

De samenstelling van het bestuur:

- vacature	voorzitter
- George Hageman	secretaris
- Robert Sluijs	penningmeester, ledenadministratie
- Sam van der Meij	lezingen
- Petra Sonius	audio en video, educatieve ontwikkeling
- Annet de Willigen	educatieve werkgroep
- Annelies Marijnissen	PR, contactpersoon bibliotheek

Ontwikkeling ledenbestand

Het ledenbestand groeide in 2018 naar 650 leden, het hoogste aantal in de historie van de vereniging. Met name de vogelcursussen in voor- en najaar zorgen voor een aanwas van nieuwe leden.

Personalia

De vereniging verloor drie gewaardeerde leden. Op 4 januari overleed zeer onverwachts Jopie Erkelens-Duijndam, de vrouw van Kees Erkelens, de man van website en Strandloper. Na een lange ziekteperiode overleed op 5 augustus Willem Dieleman, kort na zijn tachtigste verjaardag. In de Strandloper van september schreef Jelle van Dijk een mooi In memoriam. In september overleed Cilia van Geldre, vrijwilliger en trouw bezoeker van lezingen en deelnemer aan excursies.

Op 23 november heeft het bestuur Nel Nooijen tot erelid benoemd. Ze heeft zich vele jaren verdienstelijk gemaakt als bestuurslid en vrijwilliger op allerlei terreinen, vooral voor de jeugdeducatie.

Hein Verkade is namens District 9 (Zuid-Holland Noord) toetreden tot de Sovon-ledenraad.

Hij hoopt vanuit zijn achterban gevoed te worden met ideeën over vogelonderzoek en -bescherming.

Jan Verwey Natuurcentrum en educatie

Het beheer van het Jan Verwey Natuurcentrum is in handen van Wim Plaatzer. De coördinatie van de agenda van het Jan Verwey Natuurcentrum en de afstemming hierover met de bibliotheek, ligt bij Annelies Marijnissen, ondersteund door Annet de Willigen en Petra Sonius.

De inloopochtenden op elke eerste zaterdag van de maand worden goed bezocht. Leden komen langs om waarnemingen uit te wisselen en een kopje koffie te drinken. Er zijn vrijwilligers aanwezig om informatie te geven aan bezoekers.

Ook de inlooppiddagen op zaterdag voor ouders en kinderen lopen goed. In september werd de inlooppiddag gevuld met een workshop “schelpen”, in november met “herfstmateriaal”, wat met veel enthousiasme werd ontvangen. De inlooppiddagen bieden leerkrachten tevens de gelegenheid contact te leggen met de educatieve werkgroepen.

De Educatieve werkgroep ontving verschillende scholen; 250 kinderen bezochten het Jan Verwey Natuurcentrum. De schoolkinderen leren zo spelenderwijs over de natuur. Het traditionele Herfstnatuurspel in het Leeuwenhorstbos was ook dit jaar weer een succes. Ruim 200 kinderen, vergezeld door ouders of grootouders, volgden een speurtocht met 25 natuurvragen en opdrachten. Aan de hand van het thema “Kringloop der natuur” werd het een speelse en leerzame middag.

Met dank aan gastheer Zuid-Hollands Landschap en de Stichting Baalbergenfonds en natuurlijk alle vrijwilligers.

Vrijwilligers Herfstnatuurspel 2018 - foto: Mariska de Graaff

De Jeugdnatuurclub richt zich op kinderen in de leeftijdscategorie 6-12 jaar die interesse hebben in de natuur. En dat zijn er aardig wat. Er waren excursies met als thema: fossielen, braakballen uitpluizen, zeediertjes, paddenstoelen, vleermuizen, bezoek aan de Sterrenwacht Foucault en de jaarlijkse slootjesexcursie bij het landgoed Offem.

In voor- en najaar is er weer een vogelcursus gegeven door Dineke Kistemaker. In het voorjaar was er een cursus "Vogelzang", bestaande uit drie theorieavonden en drie buitenexcursies. In het najaar was er een cursus "Vogels in de winter en vogeltrek". Dineke wordt bijgestaan door een aantal zeer ervaren vogelaars, zowel bij de theorie als tijdens de excursies. Ook dit jaar was er weer veel animo. Cursisten melden zich vaak tevens aan als nieuw lid en nemen deel aan de vogelexcursies van de vereniging. Een tiental enthousiaste oud-cursisten doet inmiddels mee als BMP-teller bij de broedvogelinventarisaties. Voor 2019 heeft Dineke aangekondigd een sabbatical te nemen wat betreft de vogelcursussen.

Lezingen en excursies

In 2018 werden zes reguliere lezingen georganiseerd. De lezingen werden voorbereid en georganiseerd door Jaap Eisenga en Sam van der Meij. Er was één extra lezing vanwege het verschijnen van de nieuwe Flora van de Duin- en Bollenstreek. Auteurs Jelle van Dijk en Hans van Stijn vertelden op 12 oktober in geuren en kleuren over het boek "van Aardaker tot Zwanenbloem", een prachtig boek dat zeker meer aandacht verdient. De reguliere lezingen op de 4^e vrijdag van de maanden januari/februari/maart en september/oktober/november werden weer goed bezocht. In januari hield Jos Blakenburg een lezing over de Slechtvalk, in februari wist florist Rogier van Vugt ons te boeien met de echte natuur van Tenerife en Madeira. In maart verzorgden onze "buren" Gerrit van Ommering en Gijsbert van der Bent een mooie duopresentatie over Bijzonder Berkheide, naar aanleiding van het boek over dit prachtige natuurgebied tussen Katwijk en Wassenaar. In september wist Ruben Fijn de zaal te boeien met zijn lezing over de Grote Stern. De oktoberlezing ging over de natuur op Spitsbergen en de ontberingen die expedities

met zich meebrengen, met bijzondere aandacht voor de paddenstoelen in dat gebied. Leo Jalink was een boeiend verteller. Eind november vertelde Petra de Goeij over het langjarige onderzoek aan gekleurde Lepelaars. Ze bleek een bevlogen onderzoeker met een mooi verhaal.

In 2018 werden de lezingen redelijk goed bezocht, met gemiddeld 40-60 bezoekers. Nooit was de zaal "uitverkocht". Meestal waren er slechts enkele betalende bezoekers (niet-leden). Het is de vraag of de financiële drempel van €5,- mensen ervan weerhoudt een lezing te bezoeken. Voor 2019 heeft het bestuur aangekondigd de toegang weer gratis te maken, in de hoop op een uitverkocht huis.

In 2018 werden dertien excursies georganiseerd, waarvan vijf wandelexcursies en twee meerdaagse excursies. Ervaren vogelaars en plantenkenner delen hun kennis en helpen vogels of planten op naam te brengen. Het is een mooie manier om kennis te maken met andere leden en tegelijk iets over de natuur te leren. Het is verheugend te zien dat diverse cursisten van de voor- en najaarsvogelcursussen enthousiast worden voor de excursies. De excursiecommissie bestaat uit Jelle van Dijk, Frank-Peter Scheenstra, Jos Zonneveld en Gab de Croock. Vogelexcursies hadden als bestemming: Amsterdamse Waterleiding Duinen, Starrevaart en De Wilck, de Zouweboezem, Sophiapolder, Falsterbo, Vlieland, Pier van IJmuiden, Kop van Noord-Holland, Noordelijk Deltagebied. Wandelexcursies gingen naar de Amsterdamse Waterleiding Duinen, Poelgeest (afgelast), Kennemerstrand (ivm afsluiting Pier van IJmuiden), Koningshof, Coepelduynen. Op 19 juni was er een Gierzwaluwenwandeling door Noordwijk-Binnen onder leiding van Hein Verkade. De jaarlijkse Waddenexcursie ging dit jaar naar Vlieland, waar 32 deelnemers genoten van de natuur en het mooie weer. Het streefgetal van 100 soorten werd niet gehaald: "slechts" 85 soorten vogels werden gespot. In september ging een groep van onze vereniging naar Falsterbo om de vogeltrek te observeren. Helaas zat het weer niet mee. Later in september ging een andere groep naar Georgië vanwege de roofvogeltrek. Ze kwamen terug met spectaculaire verhalen, die zullen uitmonden in een lezing in januari 2019.

Excursie Zouweboezem - foto: GH

Jelle van Dijk in de Zeetrekhut - foto: GH

Onderzoek

Onderzoek blijft een belangrijke pijler voor de VNVN. Regelmatig worden tellingen gedaan om data te verkrijgen over de vogelstand in polder, bos, duin en op het strand of over de vogeltrek. Dergelijke waarnemingen worden ter beschikking gesteld aan het landelijk waarnemingennet. In elke Strandloper worden daarnaast opvallende waarnemingen besproken, onder redactie van Peter Spierenburg.

Het inventariseren van de broedvogels in de Amsterdamse Waterleiding Duinen (AWD) door diverse leden is een belangrijke informatiebron voor langlopend vogelonderzoek. Telgegevens kunnen tegenwoordig direct digitaal worden ingevoerd via een smartphone of tablet. Avimap is de app waarmee je in het veld je vogeltelling live invoert. De gegevens worden digitaal ter beschikking gesteld aan SOVON (organisatie voor vogelonderzoek), waardoor landelijke trends kunnen worden gevolgd. Ook gemeentes en provincies maken zo nodig gebruik van deze gegevens, om de natuurwaarden van een bepaald gebied in kaart te krijgen. In de wintermaanden tellen leden van onze vereniging éénmaal per maand de watervogels in onze omgeving en in de AWD. Leo Schaap coördineert de inventarisaties in de AWD en maakt mensen enthousiast voor een introductie cursus.

Behalve de AWD worden nog diverse andere gebieden op broedvogels geïnventariseerd: Nieuw-Leeuwenhorst, terrein van de Noordwijkse Golfclub, het Overbosch in Voorhout, de Blink, de Coepelduynen, Zuid-Hollands Landschap Vogelaardreef, Noordvoort.

Hein Verkade telt al langere tijd de vogels op het strand tussen de strandpalen 81 en 71: tussen de vuurtoren van Noordwijk en de provinciegrens van Noord-Holland. Ook telt hij al vele jaren de watervogels op de vijver van Nieuw-Leeuwenhorst. Daarnaast worden Boerenzwaluwen en Gierzwaluwen in het broedseizoen intensief gevolgd en geteld. In 2018 zijn de Gierzwaluwen in Noordwijk-Binnen geteld. Dit gebeurt in een cyclus van vijf jaar. De tellers waren dit jaar voorzien van duidelijk herkenbare kleding met het opschrift "vogelonderzoek Noordwijk". De Gierzwaluwnestkast in de Douzastraat is in 2018 voorzien van een webcam, waardoor de verrichtingen online gevolgd kunnen worden via de website van de vereniging.

Hein Verkade en Peter Spierenburg bestuderen ook de "bollenvogels", zoals Veldleeuwerik, Gele Kwikstaart en

Patrijs. In samenwerking met de Agrarische Natuur- en Landschapsvereniging Geestgrond wordt door leden van onze vereniging de Patrijs in kaart gebracht. Vanuit een speciale "zeetrekhut" wordt er vrijwel dagelijks door Jelle van Dijk en anderen gekeken naar de vogels die over zee vliegen en vanaf het strand met kijker en telescoop waargenomen kunnen worden. De gegevens worden digitaal vastgelegd in een landelijke database (www.trektellen.nl).

2018 was het jaar van de Huiszwaluw. Met hulp van onze vereniging en financiële steun van Vogelbescherming Nederland en de Nationale PostcodeLoterij werd in maart 2018 een zwaluwtil op het Westeinde in Noordwijkerhout geplaatst. En met succes! Er is direct in het eerste jaar al in de til gebroed. In totaal zijn er 86 nesten uitgevloegen; geteld door Adrie Duivenvoorden, de initiatiefneemster van de zwaluwtil.

Zwaluwtil Westeinde - foto: GH

De planten in de regio kregen bijzondere aandacht door het verschijnen van de nieuwe Flora van de Duin- en Bollenstreek. Daarin staan alle planten die tot 31 december 2017 werden aangetroffen in ons gebied. Inmiddels heeft Jelle van Dijk alweer een aanvulling laten verschijnen in de Strandloper van december 2018 met nieuwe en over het hoofd geziene planten. Hij is onvermoeibaar.

Door leden van onze vereniging wordt ook het strand geïnventariseerd (Strandwacht Noordwijk-Katwijk: Ellen van der Niet, Wim Kuijper). Ellen van der Niet leidt regelmatig strandexcursies via IVN.

Presentatie Flora van de Duin- en Bollenstreek
foto: Piet Broekhof

Op 24 november verscheen de nieuwe Sovon Vogelatlas van Nederland. Deze toont de veranderingen en de laatste stand van zaken omtrent de vogelpopulaties in ons land, een naslagwerk met foto's, kaartjes en grafieken, waardoor je inzicht krijgt in de actuele verspreiding van broedvogels en wintergasten. Enkele van onze zeer ervaren vogelaars (Jelle van Dijk, Hein Verkade, Peter Spierenburg) hebben hieraan een belangrijke bijdrage geleverd door een "atlasblok" van 5 x 5km systematisch te inventariseren op broedvogels en wintervogels. Deze gegevens werden aangevuld met de Sovon-telgegevens van andere projecten.

In 2018 werd geprobeerd met inzet van honderden amateur-specialisten de biodiversiteit van het Nationaal Park Hollandse Duinen zichtbaar te maken. Het 5000-soortenjaar zorgde er niet alleen voor dat meer mensen dan ooit naar de natuur in Nationaal Park Hollandse Duinen keken, maar leidde ook tot aandacht voor allerlei 'vergeten' dier- en plantengroepen. Slakken, paddenstoelen en insecten krijgen vaak minder aandacht dan vogels en zoogdieren. De extra aandacht voor deze groepen heeft ervoor gezorgd dat de 5000 soorten ruimschoots gehaald zijn. Het eindtotaal is gekomen op: 6812 soorten.

In januari zorgde onze vereniging weer voor aandacht in de lokale kranten voor de Nationale Tuinvogeltelling. De tuinvogeltelling is een laagdrempelige manier om bij inwoners interesse te wekken voor vogels en vogels tellen.

Publicaties

Hoogtepunt qua publicaties was het verschijnen van de nieuwe Flora van de Duin- en Bollenstreek "van Aardaker tot Zwanenbloem" van de hand van Jelle van Dijk en Hans van Stijn. Op 13 april werd in het Jan Verwey Natuurcentrum feestelijk het eerste exemplaar aan de burgemeesters van Noordwijk en Noordwijkerhout uitgereikt. Voorzitter Jaap Eisenga sprak in zijn inleiding een woord van dank uit aan de auteurs. Een boek waar de vereniging met trots naar kan kijken. Aan de burgemeesters en wethouders deed hij een oproep de natuur (één van de zeven sterren van de gemeente) vooral te laten stralen. We moeten zuinig zijn op de natuur in en rond ons dorp.

Het kwartaalblad de Strandloper verscheen weer viermaal in full color, onder de vertrouwde redactie van Herbert de Bruijn, Kees Erkelens, Wim Kuijper en Kees Verweij. Er is soms een luxeprobleem: te veel kopij! Iets waar veel verenigingen jaloers op zullen zijn. Om die reden worden de verslagen van de broedvogelinventarisaties gespreid over de Strandloper van december en maart. In 2018 was er weer een gevarieerd aanbod aan kopij, waarbij Jelle van Dijk, Hein Verkade en Peter Spierenburg hofleveranciers waren, naast de gebruikelijke mededelingen van het bestuur van de hand van de secretaris. In de Strandloper verschenen o.a.: artikelen over Gierzwaluwen, BMP (broedvogel)-verslagen, artikelen over strandreservaat Noordvoort, de Huiszwaluwen van het Westeinde, Parel- en Roodkeelduikers in Zweden, natuur in de Ebroadelta, roofvogeltrek in Georgië. Daarnaast de altijd lezenswaardige rubrieken: aanwinsten van de Jan Verwey Bibliotheek en de rubriek

Waarnemingen, waarin Peter Spierenburg elk kwartaal een overzicht geeft van de bijzondere vogels die in onze regio zijn waargenomen, geïllustreerd met mooie foto's. Ook zoogdieren, vlinders en libellen komen soms aan bod.

Het sorteren en bezorgen van de Strandloper gebeurde al jaren door een grote groep vrijwilligers, die van Leiden tot Lisse ons verenigingsblad bij de leden aan huis bezorgden. Het bestuur heeft de productie van de Strandloper onder de loupe genomen. Het bleek financieel gunstiger bezorging uit te besteden via Multicopy. De bezorgers werden tijdens de vrijwilligersavond in de bloemen gezet en door interim-voorzitter Jaap Eisenga bedankt voor hun vaak jarenlange trouwe dienst.

Bloemen voor de bezorgers van de Strandloper - foto: GH

In maart 1969 verscheen de eerste Strandloper als een gestencild contactorgaan van de Vereniging. Daarvóór waren er negen exemplaren verschenen van een voorloper van de Strandloper.

In de loop van de jaren is de uitgave steeds verder geprofessionaliseerd. Sinds maart 2012 is het blad volledig in kleur. Vanaf 2005 is de Strandloper ook digitaal te lezen via de website. Sommige leden ontvangen het blad niet meer op papier, maar lezen het online. Een werkgroep binnen de vereniging (Hein Verkade, Gab de Croock, Kees Erkelens) is bezig oude Strandlopers te "digitaliseren", zodat ze ook online te raadplegen zijn. Dat is waardevol voor het historisch archief van de vereniging, maar opent ook de mogelijkheid bepaalde artikelen ter beschikking te stellen aan de website www.natuurtijdschriften.nl die in beheer is bij Naturalis. Inmiddels nadert dit monnikenwerk zijn voltooiing. Alleen de jaargangen 1979 t/m 1984 moeten nog gedaan worden. De website www.strandloper.nl publiceert dagelijks het laatste nieuws over de natuur in de buurt, foto's van leden, verslagen van excursies en informatie over activiteiten. Kees Erkelens verzorgt al vele jaren de website. Onmisbaar voor het laatste nieuws en de actuele agenda van de vereniging.

De eerste voorkant van de Strandloper JvD

De Facebookpagina, verzorgd door Franciska Faber, groeide van 367 naar 446 fans; dat gaat gestaag door! De populairste berichten van het afgelopen jaar: de IJsvogels die René van Rossum

prachtig op de foto zette aan het begin van het jaar (41 likes, 290 mensen bereikt), de Aalscholver die probeert een enorme zeelt naar binnen te werken van Jan Hendriks (37 likes, bereik 265), de bunzing in de tuin van Jantine Westerhof (35 likes, 709 mensen bereikt) en ons nieuwe boek, de Flora van de Duin- en Bollenstreek, dat uitkwam (30 likes, 7x gedeeld en daardoor 834 mensen bereikt). Anneke Swanen en later Annelies Marijnis verzorgden de communicatie met de regionale pers. Berichten over lezingen, Eurobirdwatch, Tuinvogeltelling, excursies en inloopochtenden krijgen ruim aandacht in de regionale en plaatselijke huis-aan-huisbladen. Niet zelden prijkt het bericht op de voerpagina. Een pakkend bericht met een goede foto blijkt wervend te werken.

Natuurbeleid

De vereniging hecht veel belang aan samenwerking met de gemeente Noordwijk. Onze intentie is door samenwerking en overleg meer en meer kwalitatieve natuur te realiseren in en om Noordwijk. Elk kwartaal vindt er met onze vereniging (Robert Sluijs en Jaap Eisenga) overleg plaats over het Natuurbeleidsplan van Noordwijk. Aan het eind van 2018 was nog onduidelijk wat de gevolgen van de fusie van Noordwijk en Noordwijkerhout zullen zijn voor het natuurbeleid.

Natuur houdt zich niet aan gemeentegrenzen, maar is wel afhankelijk van gemeentelijk beleid. Er wordt gewerkt aan een nieuwe omgevingsvisie 2020-2030.

Noordvoort - Jan Dirk Bol fotografie

De realisatie van het strandreservaat Noordvoort komt steeds dichterbij. Al in 2006 was het idee van een strandreservaat in het Natuurbeleidsplan opgenomen. In 2013 is het plan door onze vereniging opgepakt om tot uitvoering te komen. In 2018 zijn er diverse bestuurlijke

hobbels genomen en de verwachting is dat Noordvoort in het voorjaar van 2019 opgeleverd kan worden. Leo Schaap heeft hier een voortrekkersrol vervuld. Bij het project zijn de gemeenten Noordwijk en Zandvoort betrokken, naast Waternet, het Hoogheemraadschap van Rijnland, Staatsbosbeheer, Rijkswaterstaat, en de Natuurverenigingen.

Onze vereniging heeft zich in samenwerking met de Gemeente Noordwijk, particulieren, de Noordwijkse Woningstichting, bouwbedrijven en projectontwikkelaars beijverd voor het plaatsen van speciale neststenen voor Gierzwaluwen. De gemeenteraad heeft zich unaniem achter het initiatief geschaard om het aanbrengen van neststenen in nieuwbouw te stimuleren. Een mooi voorbeeld is het nieuwbouwplan aan het Rederijkersplein.

Gierzwaluwstenen Rederijkersplein - foto GH

De Noordwijkse Woning Stichting heeft ervoor gezorgd, in overleg met onze vereniging, dat er 12 gierzwaluwstenen ingemetseld zijn.

Wat betreft gemeentelijke plannen bestaan er nog grote zorgen over de herinrichting van de voormalige trimbaan, het Natuurmonument Noordrand Noordwijk. Dit gebied maakt deel uit van het Natura-2000 gebied Kennemerland-Zuid. De Stichting Duinbehoud en de Adviesraad voor Natuur, Milieu en natuurlijke hulpbronnen hebben zich uitgesproken tegen de voorgenomen aanleg van een trimbaan in dit gebied. Onze vereniging heeft zich op hetzelfde standpunt gesteld. Het promoten van outdoor-sport staat hier op gespannen voet met het belang van natuurbehoud.

Een ander punt van zorg blijft het plan strandhuisjes toe te staan bij de Langevelderslag. Onze vereniging heeft zich altijd als volgt uitgesproken: strandrecreatie en drukte ter hoogte van de boulevard, rust en ruimte voor de natuur op de stille delen van het strand.

Als het gaat om natuurzaken die de gemeentegrenzen overschrijden, wordt de vereniging vertegenwoordigd in het MODB (Milieu Overleg Duin- en Bollenstreek) door Jelle van Dijk en Leo Schaap. Jelle van Dijk zal in 2019 zijn voorzitterschap overdragen en afscheid nemen.

Overzicht activiteiten 2018

Jeugdactiviteiten	Excursies	Lezingen
Fossielen workshop (20/1)	Wandeling AWD (28/1)	Comeback van de Slechtvalk – Jos Blakenburg (26/1)
Inloopmiddag jeugd (27/1)	Starrevaart en De Wilck (24/2)	Natuur van Tenerife en Madeira – Rogier van Vugt (28/2)
Uilenballen uitpluizen (17/2)	Poelgeest (18/3) <i>Afgelast ivm het weer</i>	Bijzonder Berkheide – Gerrit van Ommering & Gijsbert vd Bent (23/3)
Sterrenwacht Foucault (24/3)	Wandeling Koningshof (14/4)	Wat beweegt de Grote Stern – Ruben Fijn (28/9)
AW-duinen, damhart en meer.... (14/4)	Zouweboezem (12/5)	Nieuwe Flora van de Duin- en Bollenstreek – Jelle van Dijk & Hans van Stijn (12/10)
Vleermuizenexcursie (25/5)	Gierzwaluwen in NW-Binnen (19/6)	Paddenstoelen op de Noordpool – Leo Jalink (26/10)
Inloopmiddag (2/6)	Coepelduynen (6/7)	Lepelaars zoeken de grenzen op – Petra de Goeij (30/11)
Slootjesexcursie (16/6)	Sophiapolder (12/8)	
Op zoek naar zeediertjes (25/8)	Falsterbo (5-9 sept)	
Inloopmiddag: schelpen (22/9)	Waddenweekend Vlieland (5-7 okt.)	
Paddenstoelen (29/9)	Pier van IJmuiden (27/10)	
Herfstnatuurspel (24/10)	Vogels in de Kop van N.Holland (25/11)	
Struinen in de duinen (3/11)	Vogels in het Deltagebied (29/12)	
Inloopmiddag: herfstmateriaal (10/11)		

VERENIGING VOOR NATUUR- EN VOGELBESCHERMING NOORDWIJK

OVERZICHT LEDENBESTAND 2019

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
NOORDWIJK	327	313	308	303	297	299	296	286	304	321	318	323	327	336	341	347	366	366	361
NOORDWIJKERHOUT, DE ZILK	38	38	36	35	38	42	44	45	45	45	47	46	46	47	49	47	49	56	55
KATWIJK	25	28	30	27	28	26	26	26	24	24	25	22	23	23	22	23	28	30	29
RIJNSBURG, VALKENBURG	12	12	12	13	13	17	19	20	20	20	20	19	19	19	20	20	22	20	27
LEIDEN E.O.	38	36	39	40	38	41	44	45	44	43	40	42	40	46	46	48	50	49	48
BOLLENSTREEK	59	62	61	60	64	71	70	73	71	79	83	80	79	76	77	78	83	59	90
ELDERS	38	39	34	34	33	34	40	42	40	41	43	39	36	32	32	30	31	55	40
TOTAAL	537	528	520	512	511	530	539	537	548	573	576	571	570	579	587	593	629	635	650

Ontwikkeling ledenbestand (ledenaantal per 1 januari)

Plannen voor 2019

- Blijven stimuleren van vogel- en natuurvriendelijk beleid van de nieuwe gemeente Noordwijk (Gierzwaluw, Huismus, Vleermuizen, Natuurbeleidsplan)
- Realisatie van Noordvoort, een strandreservaat tussen Noordwijk en Zandvoort, aantrekkelijk voor de Drieteenstrandloper en voor zeehonden om te rusten.
- Renovatie/vervanging zeetrekthut.
- Digitalisering Strandloper-archief en aansluiting bij www.natuurtijdschriften.nl (Naturalis).
- Het plaatsen van informatieborden over natuur en landschap (o.a. Nieuw-Leeuwenhorst).
- Vernieuwing website
- Uitbrengen van een educatief magazine voor kinderen van groep 6 van alle Noordwijkse scholen over de natuur in en rondom Noordwijk (donatie Muzikale Kerstwandeling Oude Dorpskern)
- Ondersteunen Beleef de Lente/Huiszwaluwen door weblogs, publiciteit
- Herziening statuten (verouderd)
- Nieuwe VNVN-folder

George Hageman,
Secretaris

